

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Clavdii Aqua-Vivae Societatis Iesv Præpositi
Generalis V. Meditationes In Psalm. 44. et 118**

Acquaviva, Claudio

Coloniæ Ubiorum, 1616

1 Beati immaculati in via: qui ambulant in lege Domini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50645)

I Beati immaculati in via: qui ambulat in lege Domini.

HEBRAEA vox immaculati, significat sincerum, sine macula, perfectum, cui nihil desit: quo indicatur, & quales esse oporteat, qui ambulare desiderant in lege Domini, & quales faciat ipsa legis observatio. Sed beati, inquit, in via: & qui ambulant in lege Domini. Audis viam, audis ambulare, audis legem, audis Dominum. Hæc omnia plena sunt doctrinis, iuxta primam literam, vnde psalmus inchoatur. Nam via primum dicit tendentiam, vnde monemur, vt aduertamus, quo via ducat. Etenim de quibusdam dictum est. Errauerunt in solitudine in inaquosam viam ciuitatis habitaculi non inuenerunt. Et item. Labor stultorum affliget eos, qui nesciunt in urbem pergere. Quomodo enim nisi stultissimi sunt, qui ab itinere regio, deuiantes, ad illam Metropolim, quo noster cursus indeclinabiliter semper debet esse directus, non poterunt peruenire. Siquidem extra viam aberrare (nam pergere non est) neque scire quo tendere laborem habet, fatigationem habet: mansuetudinem, requiemque non habet. Alleluia semper tibi canetur, Pater misericordiarum, qui docuisti nos, & quo tendenda via sit, & qua via pergendum. Quanta Philosophi ineptè, quam multa acutè

Via primū significat tendentiam.

Pf. 106.

Eccl. 10.

Cass. col.

24. c. 24.

Beatitudo
via in
quo sita.

dem, sed inutiliter de finibus bonorum, & malorum, de ipsa beatitudine differunt? Ita vani, ita cæcutientes, ita inter se dissidentes, vt doctissimus Romanorum Varro in libris de Philosophia, teste S. Augustino, ex eorum principijs, & placitis ducentas octoginta octo sectas enumerat, quæ de beatitudine esse possent. Gratias tibi Doctor veritatis, Magister omnium, dux cæcorum, qui de cæcis videntes facis, gratias tibi semper. En habemus vnico verbo abs te, in quo nostra beatitudo consistat in via. Beati, inquis, immaculati in via, qui ambulant in lege Domini. Hæc est beatitudo viæ, quæ ad beatitudinem Patriæ ducit. Quam multiplex via, quam vna? Vna, quia immaculatum esse, sincerum, integrum, perfectum, & in lege tua ambulare beatum facit. Multiplex, quia in eadem vna via beati sunt pauperes Spiritu, beati mites, beati qui lugent, beati qui esuriunt, & sitiunt iustitiam, beati misericordes, beati mundo corde, beati pacifici, beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam.

Secundò, via dicit fatigationem, vt proinde leuamen aliquod necessarium sit. Est autem ipsa confortatio, & alleuatio inspirationis internæ. Dormitauit anima mea præ tædio: haud dubium ex fatigatione itineris. Verum audi remedium. Confirma me in verbis tuis. An tibi aliud vel pa-

Ciu. l. 19.

c. 1.

Mitt. 5.

Secundò via affert fatigationem.

Psal. 118.

Psal. 28.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ti, vel petere videtur, qui hoc petit, quam
 vt diuina inspiratione, diuinoque aloquio
 roboretur? De quo pulchrè S. Bernardus.
 Ergo vbi contingit tale aliquid pati, si mi-
 fertus Dominus appropiet nobis in via,
 qua ambulamus, & incipiat loqui de celo,
 qui de celo est; nec non fauorabile quip-
 P^{sal.} 136. piam cantare nobis de canticis Sion, nar-
 rare etiam de Ciuitate Dei, de pace ciui-
 tatis, de æternitate pacis, de statu æterni-
 tatis, dico vobis erit pro vehiculo animæ
 dormitanti, & pigritati læta narratio, ita
 vt pellat omne fastidium ab animo audiē-
 tis, & à corpore fatigationem.

Tertiò re-
 quirat lu-
 men:

Tertiò, via requirit lumen: nam in tene-
 bris ambulare errorem habet, & tardum
 non progressum: sed ipsa lex lux est. Ape-
 ri Domine oculos nostros, ne clausi etiam
 sparsam lucem tuam non videant: ne im-
 pingamus, & offendamus, quia lux non
 ceoritur à nobis. Sana eos collyrio tuo, vt
 lucem aspicere possint, & viam cernere
 qua gradiuntur; & offendicula vitare, que
 occurrant. Dic, & iussu tuo fiet. Dic An-
 gelis sanctis, Viam facite, præbete iter, de-
 clinate de semita, auferite offendicula, &
 Iob 5. via populi mei, vt cum lapidibus regionis
 I^{sa.} 62. sit pactum nostrum. Et te preparante viam
 populi tui, eligantur, id est, semoueantur, la-
 pides offensionis: quo fiet, vt luce tua spici-
 P^{sal.} 118. dent, itinere complanato, semotis lapidibus,
 bus, atque offendiculis, viam mandatorum
 tuo

tuorum inoffenso curramus pede.

Quartò, sed & aliud nobis præbet documentum, quod sumus in via: Nimirum nondum in patria, nondum in tuto. Cauendum ergo, quia latrunculi iter nostrum obsident, vt nos de via abreptos, a que in syluas ablatos pro suo arbitratu spolient, furentur, mactent, & perdant. Heu quàm infelix conditio. Aliquid solatij, quod in via sumus; sed nulla securitas, quod nondum peruenimus: adhuc periclitamur. In via, inquit, qua ambulabam, absconderunt laqueum mihi, & rete expanderunt pedibus meis, & foueam foderunt, vt caperent me. O speculator summe, qui oculos lucidissimos apertos te habiturum super nos pollicitus amantissimè es, attende, & respice de caelo. Da luxorem, vt laqueos videamus: da pennas, vt euadamus: quia frustra iacitur rete ante oculos pennatorum.

Tria enim ista perpetuò animæ inquirenda sunt, ait S. Bernardus, Via, in qua ambulet; cautela, qua ambulet; mansio ad quam ambulet. Via ipse es Iesu benignissime, qui dixisti, Ego sum via. Via lex tua, in qua, & per quem ad te pergimus. Via, cursus vitæ huius, quem breuissimo spatio percurrimus, quâ tum libet eius fuerit prolixus vapor. Cautela vero, accurata gressuum nostrorum obseruatio: quia in medio laqueorum positi non difficile capi-

Quartò monet nō esse nos in Patria.

Psal. 139.
Ibren. 1.
Psal. 56.

Prou. 1.

Tria anima perpetuò inquirenda.
S. Bern.

ser. 33. in Cant.

Primò via per quã.

Io. 14.

secundò cautela

qua.

Ephes. 3.

mur: vt sciamus cautè ambulare, quoniam dies mali sunt, vita breuis, via periculosa: proinde vt non insipientes, sed vt sapientes ambulemus.

Tertiò
mansio ad
quã am-
bulet.
Psal. 15.

At mansio, ad quam per hanc viam tēdimus, Patria est omnino desiderabilis, desideriorum omnium terminus, & adimpletio. Adimplebimur quippe lætitia cum vultu tuo: delectationes in dextera tua vſque in finem. Propterea securus de via admones, qui de termino securus pronuntias: vt de te meritò Sanctorum tuorum quispiam dixerit. Magna itaque promissit, qui magna præcipiendo docuit, vt magnitudo muneris ad fortitudinem incitaret laboris. Si ergo in mentem venerit assidue mansio, ad quam ambulamus, delectabit iugiter & via mandatorum, per quã eò currimus.

Quintò,
necessa-
rius in via
ad currendum,
cibum nimirum,
quo alimur,
roboremur,
confortemur,
atque in
cursu incitemur.

Quintò, aliud intelligimus in via per necessarium ad ambulandum, præcipue verò ad currendum, cibum nimirum, quo alimur, roboremur, confortemur, atque in cursu incitemur. Si enim ieiuni pergimus, deficimus in via. Nam & Elias, vt ambularet vsque ad montem Dei Horeb ab Angelo excitatus, quæ ille parauerat comedit, & bibit: atque in ea fortitudine roboratus grandem viam perficere valuit. De quo cibo spirituali S. Dionysius in Epist. ad Timotheum ita philosophatur, egregie ostendens, quæ ex cibo commoda oriuntur. Dicimus, inquit,

Ep. 9.

qui, escam omnem vim habere perficien-
 di, quos nutrit, dum imperfectum illorum
 atque indigentiam replet, & infirmitatem
 curat, vitamque custodit, & reuiuiscere
 facit, ac renouat; & vitalem illius iucundi-
 tatem, copiamque largitur; prorsusque mœ-
 stitiæ, & imperfectionis omnis expultrix,
 heritiæ verò, ac perfectionis indultrix est.]
 Est autem cibus hic noster, quo alimur, &
 viuificamur, tum ille, de quo tu Domine
 panis viuus, & vita ipsa dixisti, [Meus ci-
 bus est, vt faciam voluntatem eius, qui mi-
 sit me: is enim verè roborat, & vires au-
 get; tum Scripturarum sanctarum frequēs
 meditatio. Quia verbum tuum panis est
 vitam præstans, & fortitudinem augens;
 tum præcipuè panis supersubstantialis, &
 viuificus, caro videlicet tua, quam in mul-
 titudine dulcedinis tuæ Spiritui nutriendo,
 confortandoque parasti, non vtique mi-
 nisterio Angelorum de aereo cælo, vt Pa-
 tribus exhibens manna, sed de cælo cælo-
 rum tua potentia panem vitæ ministrans.
 Idcirco & de ijs, quos labor stultorum af-
 figit: cum dictum esset, Errauerunt in so-
 litudine in inaquoso. viam ciuitatis habi-
 taculi non inuenerunt, subiunctum est,
 Esurientes, & sitientes, anima eorum in
 ipsis defecit. At contra tuis, & qui in viâ
 ambulant, cum excelsa prædicatione di-
 ctu est. Venite, comedite de panibus meis,
 & bibite vinum, quod misceui vobis.

*Ioan. 4.**Exod. 16.**Eccl. 2.**Psal. 106.**Prou. 6.*

K 4.

Quod.

Ambulare quid sit. Quod autem dicitur, ambulare, quid est nisi progredi? Non enim licet stare, & sedere: sed necesse est perpetuò ambulantes ad anteriora progredi. Qui enim nō proficit, ait S. Leo, deficit: & qui nihil acquirit, non nihil perdit, quia scilicet non progredi regredi est. Refectis ergo huiusmodi cibis semper progrediendum est, & de claritate in claritatem transeundum; affectibus nimirum semper purioribus ad eum, qui vbiq; est præsens, non pedibus accedendum. Hoc est ergo in lege Domini ambulare, quod beatum in via, etiam in valle lacrymarum facit, ducendum quandoque ad montem gaudiorum. Sed, quod magis mirere, id euenit in hac via spirituum pedibus nostris, quod in corporalibus nusquam inueniri potest: vt expeditiores sint vincti; imò sine vinculis ambulare non possint. De quibus Sapiens, Inijce fili mi, pedem tuum in compedes illius, id est, Sapientiae, & in torques illius collum tuum: & erunt tibi compedes eius ad protectionem fortitudinis, & bases virtutis; & torques illius in stolam gloriae.

13. ep. 25. Quis non exclamet cum Cypriano ad Martyres (quādo affectus habere pro Christo ligatos genus Martyrij est) o pedes feliciter vincti, qui itinere salutari ad Paradisum diriguntur.

Quantum Dei donū Sed vbi ambulandum? in lege, inquit, Domini. Extra eam non est via, sed inuita.

Non

Non progreditur quis, sed inani circuitu *lex Domi-*
 fatigatur. Eam habere, & seruare quantæ *ni.*
 pacis, quantæ gloriæ est? vt de ea dixerit
 Dominus. Hæc est vestra sapientia, & in- *Deut. 4.*
 tellectus coram populis, vt audientes vni-
 uer a præcepta hæc dicant, En populus sa-
 piens, & intelligens, gens magna. Vides
 quam excelsum faciat apud omnes popu-
 los vt sapientiæ, & intellectus nomen af-
 ferat? vt præconijs inter omnes effêrat, &
 magnam denominet legem habere Dei?
 Non enim cuiuslibet legislatoris lex no-
 stra: non Lycurgi, aut Platonis, aut cu-
 iuslibet hominis lex nostra est, sed lex Do-
 mini, Eius nempe, qui & naturalis est Do-
 minus, cui subiectio in totum debetur; &
 prima est rectitudinis regula, cui conformemur,
 & solus custodientiũ largissimus *Exod. 13.*
 remunerator. Hanc Dominus ipse semper *Psal. 1.*
 in ore habendam iubet: hanc qui medita-
 tur, erit tanquam lignum, quod plântatum
 est secus decursus aquarum, quod fructum
 suum dabit in tempore suo, nec foliũ eius
 defluet. Seruatur autem ab ijs, qui impe-
 dimenta remouent, qui carnales quoscun-
 que affectus diuinæ legis custodiæ postpo-
 nunt: sicut scriptum est. Qui dixit Patri suo
 & Matri suæ nescio vos, & fratribus suis *Deut. 33.*
 ignoro vos, & nescierunt filios suos, hi cu-
 stodierunt eloquium tuum, & pactum tuũ
 seruauerunt. Iudicia tua, ô Iacob, & le-
 gem tuam, ô Israël. Non sanè quam ipse

condidisti, sed quam à Domino accepisti. Tua enim ideo dicitur, quia tibi, ad te, & pro te data est.

2 Beati, qui scrutantur testimonia eius.

Scrutari
quid sit.

TESTIMONIA idem esse, ac præcepta, & legem, toto hoc psalmo manifestum est, quam ut longa explicatione indigeat. Quare idem erit, ac si dicatur, Beati, qui legem eius meditantur, ac perscrutantur. Legem autem scrutari, est diligentissime inspicere, & inuestigare. Non enim leuiter, ac perfunctorie legem Dei meditari

*Homil. 2.
de verb.
Isa. Vidi
Dominū.*

debemus, sed perscrutari. Qua de re affert S. Chrysostomus elegantissimam de aurifodinis similitudinem: in quibus si vel tantillum signi apparuerit eius venæ, omnia & arenam, & puluerem diligentissime scrutamur, peruestigamus, excutimus, cum tamen sæpè labor frustra assumatur. Quid ergo cure ponendum in lege Domini, & sacris Scripturis perscrutandis, in quibus nihil adeo minutum, & exiguum videtur, quod non certissimo, opulentissimoque thesauro plenum sit? Sed non arbitrator sine causa legem testimonia dictam, & tabernaculum testimonij, vbi lex recitata erat.

*Exod 25.
27. & c.*

Lex Testi-
monium
Dei, quia
testatur.
primum

Primum quidem, quia per eam contestabatur Dominus, palam declarans quid fieri, quid non fieri vellent: ut tibi, Contestabor te populum: & alibi, Contestabor te Israel.